

Därför utreds inte brottet mot dig – trots att det finns en misstänkt

Det här är skrivet för dig som har blivit utsatt för ett brott där det finns misstänkta, men där åklagaren ändå har beslutat att brottet inte ska utredas färdigt. Kanske har polisen inte ens påbörjat en utredning, trots att det finns mycket man borde kunna göra. Hur kan det vara så? Med några korta rader hoppas vi kunna förklara sammanhangen och hur lagen ser ut. Vi vill ändå på en gång göra klart att det inte handlar om att brott mot just dig skulle vara mindre viktiga än brott som drabbar andra.

Normalt utreds alla brott där det finns en rimlig möjlighet att det blir uppklarat

I Sverige är utgångspunkten att polisen ska utreda alla brott som anmäls så länge som det finns en rimlig möjlighet att hitta en misstänkt och binda honom eller henne till brottet. Och när utredningen är klar måste åklagaren åtala den misstänkte om åklagaren tror att bevisningen räcker för en fällande dom i domstol.

Straff läggs inte automatiskt ihop

Lagstiftningen är inte utformad så att straffet blir dubbelt så hårt om brottslingen döms för två stölder i stället för en, eller för tio bedrägerier i stället för fem. För den som döms för ett eller flera grova brott spelar det ingen, eller bara liten roll att han samtidigt döms för ett eller flera mindre allvarliga brott – straffet blir ungefär detsamma. Ett sådant system är nödvändigt för att strafftiderna inte ska bli orimligt långa.

Det "lönar" sig inte alltid att utreda alla brott som en och samma person är misstänkt för

Lagen ger stora möjligheter att avstå från utredning och åtal mot en misstänkt för ett visst brott då det inte skulle få någon eller bara liten betydelse för straffet. Meningen är helt enkelt att resurserna ska användas så effektivt som möjligt.

Utredningsresurserna ska användas där de får bäst verkan

Genom att avstå från att utreda de brott som inte påverkar straffet för den misstänkte, så frigörs utredningsresurser som kan användas till annat. Det medför bland annat att fler utredningar kan göras i nära anslutning till att brott begås, vilket ökar möjligheten att klara ut och bevisa vem som har gjort brottet. En ökad effektivitet innebär också att förmågan att utreda grov brottslighet ökar.

Fall där man kan avstå från utredning och åtal

Om polis och åklagare avstår från att utreda ett brott så handlar det oftast om att en och samma person är misstänkt för många brott eller nyligen har dömts för annan brottslighet.

Men det kan också ske i en del andra situationer. Då är det fråga om att samhällsintresset av att bestraffa brottet är ovanligt lågt. Det kan handla om att brottet är måttligt och framstår som en engångsföreteelse. Men också vid lite allvarligare brott kan ibland alldeles speciella skäl göra att man lägger ned utredningen om brottet.

Skadestånd och andra viktiga frågor kan göra att man väljer att utreda ändå

Även om brottet inte har någon betydelse för den misstänktes straff, så kan det vara viktigt att klara upp brottet ändå. Det finns många sådana skäl, och ett tungt sådant är att den som har utsatts för brottet har ett krav på ett stort skadestånd som inte ersätts av någon försäkring.

Alltså:

Att det inte blir någon färdig utredning av det brott som du har anmält – att förundersökningen läggs ned eller att förundersökning inte inleds – handlar alltså antingen om att den som är misstänkt för brottet döms i tillräcklig utsträckning för andra brott eller att speciella omständigheter gör att man kan avstå från straff. Genom att avbryta utredningen i ditt fall, frigörs resurser för att snabbare och bättre kunna utreda brott där straffet har stor betydelse. Att det inte blir någon färdig utredning handlar alltså mest om vem det är som är misstänkt för brottet – inte om vem du är eller att brott mot dig skulle vara oviktiga.

Vem kan man fråga?

Av det beslut som du har fått framgår vilken åklagare som har fattat beslutet. Där står också vilket telefonnummer du kan ringa om du har frågor. Det går bra att istället skriva eller e-posta om du föredrar det. Adresserna finns längs ned på beslutet.

Har du fått skador som inte ersätts?

Även om förundersökningen läggs ned kan du i vissa fall ha rätt till brottsskadeersättning. Du hittar mer information om detta hos Brottsoffermyndighetens webbplats, www.brottsoffermyndigheten.se

